

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare: Miercuri, Vineri și Duminică.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

strada Carolinei Nr. 5.

ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:
Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.
Pentru România și străinătate:
Pe an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.
Abonamentele se plătesc înainte.

Proprietari și editori:

Dr. Eusebie Antonovici, cand. de adv.
Valerian Halip, notar.
Constantin Jescu, țaran.
Vasile Maghior, paroh.
Dorimedont Vlad, inv. sup.

INSERȚIUNILE:

Un rind petit sau spațiul său coastă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani. — Reclame la finea textului coastă șirul de petit 50 bani.

Prenumeratiunile se primesc la administrație; Inseratele la „Societatea tipografică bucovineană” în Cernăuț.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază

Un număr costă 20 bani.

Cernăuț, 5 Octomvre 1907.

La orișicare potrivită am susținut, că curentul înscenat de așa numiții »democrați» pentru țărișoara noastră însemnează o nenorocire, mai mare decât toate nenorocirile, de cari a fost încercat bietul nostru popor. Dovezile, cari le-am adus de atâtea ori pentru documentarea acestei susțineri, erau atât de multe, încât și cei puțini cinstiți, cari mai țineau la democratism din convingere și nu din interes particular, au început a se convinge despre adevărul susținut de noi și a privi cu alți ochi faptele reprezentanților acestui curent.

Și ce li-a fost dat să vadă în ultimele zile, au întrecut toate presupunerile, chiar și a celor înzestrați cu fantazia cea mai vie, căci fiecare s'a putut convinge, că noi i-am ținut pe democrați de mai buni decum sint ei într'adevăr; i-am ținut de rătăciți, cari multe păcate le comit din neștiință, și mai puțin din reavoință.

Ședința ultimă a dietei ni-a adus dovada, că la ei de neștiință nu poate să fie vorbă, ei numai de reavoință; ni-a adus dovada că democratismul, reprezentat prin bărbați de tagma unui Florică Lupu, Titi Onciul, și mai ales a unui A.

Onciul, pentru noi Românii bucovineni este o pată, este o rușine.

Cu ce simțăminte a luat fiecare din Românii noștri gazetele germine din ultimele zile la mână, nu o putem spune; dar trebuie să mărturisim, că am fost atât de adânc impresionat, când am cetit în aceste gazete — în toate, fără cea mai mică abatere — sudalmele cele mai grosolane, înjurăturile cele mai teribile la adresa unui Aurel Onciul, pe care încă înainte de doi ani l-am sprijinit și noi din resputeri la alegerea sa în senatul imperial. Ne-a cuprins o mâhnire deosebit de mare, văzându-l pe acest bărbat, dela care în urma agerimii sale de minte și canoștiunțelor sale, națiunea română era în dreptăție, să pretindă și să aștepte odată ce D-Sa va fi părăsit calea cea greșită, pe care pășeste acuma prestațiuni deosebite, tras de toți străinii în noroiu în un astfel de mod, cum un politician încă n'a fost tras.

Mâhnirea noastră ni-a fost cu atât mai mare, cu cât nime din noi nu a putut afla nici un cuvânt pentru a'l putea lua în scut, sau a'l putea cel puțin scuza, căci patima pe care a arătat-o d-sa dislanțuita în un grad, care ni dă cuvânt să-l credem ieșit din minte,

a dat insultatorilor cuvânt de a se privi la adresarea acestor insulte îndreptate, aflându-se ei în legitimă apărare. Durerea, ce am simțit-o ni-a fost cu atât mai mare, cu cât dl Onciul prin purtarea sa nevalificabilă ne-a înjosit în ochii străinilor într'un mod, de care încă nu ne putem da sama, ne-a adus daune, pe cari încă nu le putem prevedea. Și dacă proiectele de lege, cari au acuma să se voteze, nu vor întruni majoritatea, atunci numai dlui Onciul avem să-i mulțămim aceasta, căci d-sa prin brutalitatea arătată și-a înstrăinat toți bărbații din dietă, chiar și pe acei, cari până acuma țineau la D-Sa. Urmările purtării sale vor cădea pe capul ei și pe capul prietenilor săi, cari în patima lor oarbă de a susține principiul democratic, au dat pradă străinilor principiile noastre naționale.

Dieta țării.

Ședința dietei de Marția trecută a fost o ședință memorabilă, căci dl Aurel Onciul și-a ținut cuvântul dat de a face dieta bucovineană de râsul lumii. Aceasta a ajuns-o cu desăvârșire, căci acuma lumea întreagă numai de dietă și de dl Aurel Onciul

vorbește. Și cu drept cuvânt, căci D-Sa a fost la culme în ce privește arta de a birfi și a se arăta ca mitocan par excellence. Nu critică aspră dar justă, nu obiecțiuni potrivite relativ la proiectele, înaintateci patimă și ură, sudalme și birfeli, suspicio-nări și acuzări cu totul nebaxate, au transpirat din fiecare cuvânt, ce acest politician democratic l-a aruncat în plenul corpului legistatoric. Corporațiuni, indivizi, institute, toate au fost batjocurite într'un mod încă nemaipomenit la noi în Bucovina. Eram deja deprinși cu sudalmele și înjurăturile democraților, și mai ales a deputaților țărănești, dar ședința aceasta ni-a adus dovada, că mitocanismul, profesat de acești bărbați, în gurile lor poate să devină o artă. Credem că numai dl Florea Lupu știe cleveți și batjocuri; am văzut însă că dsa față de dl Onciul e un cirpaci.

Îndeosebi în contra citorva bărbați, aplicați în serviciul țării, de care dl Onciul era convins, că nu sint adevărați ai politiceii inaugurate de d-sa și cumnatul său, și-a dislanțuit d-sa noianul învectivilor și înjurăturilor

FOIȚA.

O noapte de demult.

Mocnește focu 'n vatră . . . bunica somnoroasă
Își dapână povestea în vorbele-i domoale,
Iar mama stă pe gânduri . . . pe gânduri totdeauna . . .
Și somnul se coboară încet . . . și tot mai moale . . .
Și-l simt cum tot mai leneș mi se răsfăță 'n gene,
Cum mă gândesc la părul frumoasei Consinzene.

Deodată de pe uliți, pornește cînt de jale . . .
Aproape . . . mai aproape . . . încet de lîngă vatră
Pornește înspre fereastă . . . cu ochii duși în noapte.
Acult cum plînge cîntul de-un »drum bătut de peatră»
»De-un tinăr și de-o fată», ce s'au ubit odată
Și-apoi »de-o foae verde» și-o »floare scuturată» . . .

Era — mi aduc aminte — s'o 'ntreb atunci pe mama
Ce cîntă trecătorul în vorbe tremurate?
Dar, nu știu cum, privirea mi s'a oprit sfioasă
Pe-o iconiță veche a Maicei-Preacurate
Și mi-a părut o clipă, că vrea ceva să-mi spună,
Așa privia la mine de sfîntă și de buună . . .

(„Luceafărul”).

Z. Bărsan.

Toamna.

Să scutur frunzele de vînt
Plutînd ca gânduri trecătoare —
Sub negrul ceru rînd după rînd
Trec rîndurile de cucoare —

În codru arborii șoptesc
De-o gingașă privighitoare,
De cîntul ei dumnezeesc
Și mirosul de lăcrimioare —

De-o floare, care a murit,
Cînd fericirea-i sta în cale —
De-o mladă, care-a 'nbătrînit,
Pătrunsă de adîncă jale —

Așa a fost — așa va fi
Acum și în eternitate — — ;
Dar nu ori ce va înflori,
Ce-î azi cu crengile uscate . . .

Hatna, 30 Septembrie 1907.

V. Kalmucki

Dor de toamnă.

(Prea stimatei Domnișoare Nectar).
Cînd se cerne frunza toamnei
De pe ramuri obosite
Și'n vîrtej de vînt sălbatic

Plînge clipele trăite;
Cînd cocoarele ne lasă
Și cînd pasări nu mai cîntă —
Atunci doruri ne'nțelese
Toată inima'mi frămîntă.

Și străin, cum sint pe lume,
Imi coboară'n suflet dorul
Să mă duc, tot duc departe, . . .
Cum se duce călătorul.
Și ajuns în alte țărături
Să mă sting de nostalgie
Să uit clipele trăite
Și viața mea pustie!

Const. I. Șerboianu Piconchère.

Din poartă 'n poartă!

(de Fr. Rückert).

La porți, ferecate cu aur, sfios om bătut,
Un ban ruginit aruncat'a ciociul avut

Și'n templul iubirii un idol cercat-ams'ador
Dar plin era templul de cei însetați de-amor.

La cînte șigl'orie deșarta ades am rîvnit,
Zădarnic! ocară, dispreț și rușine-am găsit.

Uitarea cea dulce, în muncă cu zor am cătat
Dar numai mizerii și chin și-amar am aflat.

sale cu scopul vădit de ai înjosi pe acești în ochii lumii întregi.

Pe domnii Erast Levescu și Emanuil Cercavski, controlori la comitetul țării, i-a suspiciionat că pe vremea alegerilor, sub pretext că ar pleca să inspecteze sălinele din Cacica, ei au cutreerat, pe cheltucala țării, toate ungherile din țară, agitând contra alegerii d-sale în parlament, ba că chiar și socotelele prezentate de acești domni nu ar fi reale.

Ear pe dl Dr. Constantin Hostiuc, vicesecretar la comitetul țării, l-a făcut chiar fur, zicând că a prezentat socotelele asupra unor călătorii, pre cari nici nu le făcuse, și că a fost tras în cercetare disciplinară și condamnat de comisiunea disciplinară la restituirea sumei de 1400 cor., ridicată în mod fraudulos dela casieria țării. Un astfel de om în provinciile din vest șede în pușcărie, pe când în Bucovina e achitat și încă avansat.

Numai acela poate să-și deie sama de rîful de indignare, ce a urmat cuvintelor domnului Aurel Onciul, care îl cunoaște pe dl Dr. Constantin Hostiuc și știe că d-sa e unul din cei mai buni fii ai țării, e unul din cei mai învățați naționaliști, e un bărbat cu trecere la Români și la străini, e un model de bărbat cinstit. Impresia penibilă, ce-au făcut-o cuvintele birfitoare ale unui bărbat rădăcit cum e dl Onciul, vor rămîne o pată veșnică în analele vieții noastre politice. Infamia d-lui Onciul a fost cu atât mai mare, că acestea cuvinte le-a zis în ședința publică ca deputat imun, cu toate că știa prea bine, că cercetarea îndrumată l-a aflat pe dl Hostiuc cu desăvârșire de nevinovat, pe când d-nii Levescu și Cercavski deja cu patru luni mai înainte nu mai erau însărcinați cu controlul sării.

Ear când a fost vorba, că dl Onciul să voteze pentru petițiunea înaintată de concepțiunii Scalat, Bancescu,

Keschmann și Manescu privitoare la eliberarea lor dela prestarea unui examen superfluu, dl Onciul a declarat, că votează pentru cei trei dintâi, ear pe dl Manescu trebuie să-l combată, căci și d-sa a agit contra sa în campania electorală.

Chiar dacă vre unul sau altul încă nu l-au știut pe dl Onciul ce plătește, ședința amintită a trebuit fiecărui să deschidă ochi, ca să poată privi pre bărbatul, care prin patemiile și pornirile sale a știut să se facă cel mai urgisit bărbat din țară.

Lipsa d-sale de tact și brutalitatea-i înăscută, l-au făcut să și pe zăriști, cum sint redactorii dela »Allgemeine Zeitung« și »Czernowitzer Tagblatt«, să-i insulte în modul cel mai barbar, nerușinându-se să întrebuițeze, față de unul din ei, chiar forță brachială. Răfuiala, ce-a primit-o însă dl Onciul de la acești i-i va rămîne vecinic aminte.

Dl Hostiuc însă, știind cu cine are de-a face, s'a simțit îndemnat să deie publicității următoarea declarațiune:

Deputatul dl Dr. Aurel cav. de Onciul în ședința dietei din 1 Octombrie a. c. conform obiceiului său, mi-a imputat fapte neonest. În virtutea imunității sale este acest domn scutit de o urmărire pe cale judecătorească, dar este totodată și imun pentru tranșarea afacerii în mod cavaleresc, după cum a dovedit-o afacerea Constantin Șandru; în aceasta mă simțesc determinat a urmări o ținută exclusiv pasivă. Dr. Constantin Hostiuc.

Dl Onciul a arătat prin purtarea sa la ședința din 1 l. c. că nu în un corp legislativ între deputați e locul său, ci la mahala între birjari.

Ear domnii înjurați și ofențați de dl Onciul vor ști că un Aurel Onciul, care nu s'a sfuit să sară în o ședință a unei secții chiar cu un scaun asupra altui deputat, nu mai poate ofența pe nimene.

Dr. Onciul și Dr. Homiuca.

În memorabila cuvîntare, ce și-a permis-o Dr. Aurel Onciul în ședința camerei provinciale din 1 Oct. a. c. a tratat d-sa și administrarea fondului religionar, înculpînd în acest discurs pe mai mulți funcționari romîni dela această administrație de incorectități, ce le-ar fi comis aceștia cu ocazia ultimei campanii electorale.

Dacă și invectivele ce obiceiunește dl Aurel Onciul a le improșca în manifestările sale politice în tot ce nu se poate conforma cu bine cunoscutele sale tendinți să adevărese în totdeauna, ca fără teme și inventate din rea voință și dacă și nu se mai poate jigni nimeni astăzi prin venimul ce-l varsă acest romîn degenerat, totuși de astădată nu putem trece la ordinea zilei asupra atacului grav și nemeritat ce l-a aplicat dl Dr. Aurel Onciul în furia sa nebună îndeosebi consilierului de administrație Dr. Corneliu Homiuca.

Dl Dr Aurel Onciul a ținut să-l învinuiască pe acest funcționar model, în ședința publică de un neiertat amestec în lupta electorală ultimă denunțînd urbi et orbe, că d-sa ar fi abuzat de autoritatea sa ca funcționar înalt la direcția bucurilor și ar fi asigurat la mai mulți alegători din districtul Humorului beneficii și favoruri pe socoteala fondului religionar, pentru ai determina astfel să voteze pentru candidatul partidului național. Consilierul dl. Dr. Homiuca împlinește aproape douăzeci de ani în funcțiunea statului și e recunoscut atât în afară cât și din partea superiorilor ca unul din cei mai corecți și obiectivi funcționari, fără ca să fi dat măcar o singură dată ansă în acest curs de ani, fie chiar la cea mai neînsemnată bănuială.

Dl Dr. Homiuca, după cum se știe pretutindeni, dacă și e romîn cu trup și cu suflet, nu s'a manifestat nici cînd în privința politică și s'a achitat prin rezerva neobicinuită, ce și-o impune ca rar poate altul cu o acurateță extraordinară, de datorințele ce i-se impun adevăratului funcționar austriac.

Față de un astfel de bărbat asaltul ce la intenționat dl Dr. A. Onciul cu scop de a păta cinstea și buna reputație a unui funcționar de ai noștri cu calități atât de alese, rămîne un act de josnică perfidie, expresia unui caracter decăzut, unui defaimator nebun, care caută să distrugă și ultimul razim, pe care se fundează vaza elementului romîn din țară.

Un pretins reprezentant Romîn, ce na are altă interpretare pentru chemarea sa decît a calomnia și a denunțului pe cei puțini distinși dintre noi, cari se bucură de respectul neștirbit al străinilor, merită disprețul poporului întreg.

La acest loc ni place a crede că dl Dr. Homiuca își va primi satisfacția sa și din parte prezidentului țării, care la nici un caz nu va putea să lipsească ai da d-sale scutul ce și la meritat prin muncă neobosită și serviciu credincios.

Care-s cei cinstiți.

Am primit la redacțiunea noastră o copie de pe suplica »Asociațiunii veteranilor militari din țară« cu numărul de exhibit 100 de dto 4/6 1907 prezentat comitetului țării în 18/7 a. c. sub numărul 6440/07, prin care comitetul acestei asociațiuni, se adresează comitetului țării cu rugarea, ca acesta să binevoiască a-l soma pe dl deputat dietal Titus cav. de Onciul de a restitui suma de 1200 cor. Istoricul acestei afaceri este următorul:

Prin concluziunea din 17/II 1905 dieta țării a acordat veteranilor bucovineni un ajutor de 1200 cor. care sumă în virtutea emisului comitetului țării din 28/12 1905 a fost avizată comanda supremă a veteranelor spre ridicare. Dl Titus Onciul, în calitatea sa de h. t. comandant suprem al veteranilor a și ridicat suma aceasta dela casieria țării în 29/12 1906. De atunci încoace însă comanda supremă a veteranilor a încetat de a mai exista deoarece toate societățile de veterani s'an întrunit într'o »Asociațiune a veteranilor militari din țară«, care s'a constituit legal la 24 Martie a.

Căci voia cea bună și al păcii prea rodnic
[cuvînt
Demult părăsit-au intinsul acestui pămînt.

Mai este-o căsuță îngustă, un loc tănuț
Acolo voese să mai bat eu, cu suflet rănit.

E drept, că e plină căsuța de oaspeți trudiți
Dar totuși e loc în mormint pentru cei
[năcăjiți.

Trăd. de I. Ionașcu.

Psalm 152.

Vers 1: Trîmbițați lui Florică în lună
noaună cu trîmbița, în ziua cea bine
plătită a sărbătorii voastre.

Vers 2: Că porunca lui Florică este,
judecata lui Găurel, mărturie în Titu au
pus lui, cînd a cosit din pămîntul Volcinețului.

Vers 3: Ascultă poporul meu și voi
mărturisi ție: Dacie! de mă vei asculta
pre mine.

Vers 4: Căci eu sint Florică, stăpînul
tău, cea ce te-am scos din pămîntul
Junimii, lărgește gura ta și o voi
împle cu bani.

Vers 5: Inima mea și trupul meu
s'au bucurat de Florică.

Vers 6: Că paserea s'a aflat ei 'și
casă, și mama familiei cuib ei-și, și
unde-și va pune puii săi?

Vers 7: Întoarce-tespre noi Florică și
întoarce minia ta dela noi.

Vers 8: Arata-ni noaună leafa ta, și
cu toții ne vom bucura.

Vers 9: Mincat-ai și te-ai săturat foarte
și crescut-au pofta ta.

Vers 10: Încă mîncare fiind în gura
ta, înălțatu-s-au duchul tău spre leafă
noaună.

Vers 11: Iar eu cătră tine am strigat
și demineața am înălțat glasul.

Vers 12: Pentru ce Florică lepezi
sufletul meu și nu-mi dai leafă grasă
și mie?

Vers 13: Varsă minia ta peste boerii,
cari nu te cunosc și peste popii, cari
uumele tău n'au chemat.

Vers 14: Rădicat-ai sălările învăță-
torilor, rădicat-au și ei lauda ta.

Vers 15: Mărturiile tale s'au încre-
dîntat foarte, căci în veac e așteptarea
lor după leafă și întru lungime de zile
credința lor în vorbe goale.

Vers 16: Iar oile pășunii tale mă-
rturisi-se-vor ție în veac. În neam și
în neam vor vesti lauda ta.

Vers 17: Înălță-te peste arcășii, Flo-
rică, și peste banca țării mărirea ta.

Vers 18: Fericit bărbatul, care n'a
îmblat în sfatul clerului și în calea au-
tomobilului n'au stătut.

Vers 19: Și în legea lui Florică e
voea lui și în banca țării va cugeta ziua
și noaptea.

Vers 20: Nu vor învia sermanii la
judecată, nici cei dători la banca țării
în sfatul lui Florică.

Vers 21: Că știe Florică drumul de-
mocratilor și calea necredincioșilor în
banca țării va peri.

Vers 22: Zis-au Florică spre Cesar
Scalat: Fiul meu ești Tu, eu astăzi
te-am născut.

Vers 23: Cere dela mine, și-ți voi
da arcășii moștenirea ta și biruința ta
peste banca țării.

Vers 24: Și acum comitete naționale
înțelegeți, învățați-vă toți cari n'ați jupit
poporul

Vers 25: Slujiți lui Florică și bucu-
rați-vă cu cutremur.

Vers 26: Luați învățătură, ca nu
cumva să se minie Florică și să periți
din calea democratilor.

Vers 27: Cînd se va aprinde degrab
minia lui, trimite-va împlinitor asupra
voastră.

Vers 28: Lua-va voaună casele voastre
și mări-va lefle neamului său.

Vers 29: Lua-va camătă la banca
țării și zidi-va șie-și curte noaună.

Vers 30: Atunci rădica-va mama fa-
miliei glasul ei și proroci-va prorocie
noaună.

Vers 31: Gura ei în veac nu va tăcea,
înmulțise-vor cuvintele ei.

Vers 32: Dănuți-va cu Misiu împre-
ună și bea-va paharul fericirii.

Vers 33: Iar slugile tale se vor ve-
seli, căci tu Florică stăpîn ești peste ei.

Vers 34: Da-li-vei arginți în veac,
pînă banca țării va mai sta.

Vers 35: Florică, stăpînul nostru cit
de minunat este numele Tău în tot
pămîntul! Amin!

(Va urma).

c. alegându-se alte persoane în comitet. Fiind suma amintită menită pentru scopurile veteranilor militari, asociațiunea nou constituită a invitat pe fostul comandant suprem dl Titus cav. de Onciul, să restituie suma indicată; acesta însă n'a vroit să urmeze invitațiunii primite și toate scrisorile adresate lui de aceasta asociațiune le-a refuzat, precum refuză și restituirea sumei amintite.

Nu e datina noastră, de a ne ocupa cu afaceri atât de scandaloase; dacă o facem acuma, o facem numai ca să putem completa fotografia unuia din deputații țărănești, care pînă astăzi n'a clarificat afacerea sa cu Bădăluță din Părhăuț și Vodă din Băiașești, dar care cu toate acestea nu ezitează de a suspiciona pe toată lumea de fapte neonestе și frauduloase.

Ei d-le Aurel Onciul! Cum se numesc la D-Voastră în vest faptele acestea a d-lui Titus Onciul? La noi evalifici pre toți și toate, rugăm să evalifici și faptele acestea a fratelui D-Tale.

Reforma electorală pentru dieta și dl Aurel Onciul et consortes.

Știindu-se dl Aurel Onciul de cel mai Genial Om de pe întregul rostogol al pămîntului nu e nici o mirare că a resimțit d-sa înainte de patru ani un îndemn puternic să petreacă vr'o cîteva clipe într'un colț adîncit în sine și închipuindu-se în lumea aceasta plină de deșertăciuni privitor ca la teatru, să înțeleagă apoi ce e rău și ce e bine.

În urma meditațiunilor sale profunde, demne de genialitatea sa fără măsură, s'a convins dl Aurel Onciul, că între multe alte inconveniente, e un mare rău legea cea veche pentru alegerile în dietă. Conform acestei legi pot intra ca stetnici în dieta țării, numai boierii și codițile acestora. Cunoscut fiind, că boierii sînt niște ființe decăzute și depravate, cari se gîndesc numai la avantaje personale și se opun contra progresului obștinei, trebuie aceștia delăturați din sfatul țării prin o lege electorală modernă. Ideea aceasta a fost aprobată și acceptată și de cel mai popular om de pe lume — dl Florea Lupu.

Ce a urmat mai departe e cunoscut tuturor. Celor mai mulți nu este însă cunoscut cît de sincer a fost dl Onciul împreună cu tovarășul său Florea Lupu ce privește reforma electorală.

Din nefericire s'au fost strecurat în legea electorală, votată la ultima sesiune dietală, mai multe greșeli însemnate, din care cauză n'a putut fi sancționată. Trebuie deci să fie mai odată discutată legea aceasta și în sesiunea actuală. Ar fi lucru firesc, ca domni Onciul și Lupu să se întrepună și de astădată cu căldură pentru reforma proiectată. Însă ce să vezi! dl Fl. Lupu, care voiește să fie în ruptul capului president pe viață la banca țării, a înțeles în șerețenia sa, să cîștige pe o mare parte din membrii ai clubului dietal român, pentru afacerea sa curat personală întru atîta, încît aceștia fac dependentă votarea reformei electorale dela stabilizarea dlui Florea Lupu. Tot

asa e de atribuit intrigilor făcute de Onciul și Lupu și opozițiunea, cu care amenință nenții înafacerea reformei electorale.

Inchipuiți-Vă deci și Voi alegătorilor, cari ați pus încrederea voastră în fariseii Florea Lupu și Aurel Onciul, privitori ca la teatru și joace ei și pe patru, totuși ghi-ci-veti chipul, și de batjocuresc sau se ceartă, veți înțelege a lor artă.

Creștini adevărați!

În eara anului trecut a ars biserică ort. or. din enoria Rus-Mănăstioara fără ca pînă astăzi să se fi pregătit cele necesare pentru a o clădi din nou.

Parohienii din numita localitate sînt oameni nevoieși, lipsiți de ori și ce avere și sînt buni bucuroși, dacă prin munca lor grea ce o sevăresc în timp de vară ca lucrători pe întinsurile învecinatei Moldovei își pot agonisi cele trebuincioase pentru traiul de preste an, nu încă ca să mai poată contribui fie chiar cu cît de puțin pentru cheltuelile considerabile, ce le reclamă zidirea unei bisericuți fie cît de modeste.

Date fiind referințele de mai sus chestiunea reedificării bisericei din Rus-Mănăstioara a rămas pe seama direcțiilor competente, care dupre cum se știe, numai în cele mai rare cazuri se silesc a accelera îndeplinirea cerințelor deși urgente ale cultului ortodox și astfel întru-para dorinței de care este cuprins fiecare suflet de creștin din aceasta comună a se mîngăia prin sfînte rugăciuni într'un propriu locaș dumnezeesc, pare amînată pe timp mai îndelungat.

Stînd lucrurile astfel, ori și care act de binefacere, care înlesnește aducerea la capăt a acestei afaceri de o înțeleasă trebuință nu poate decît să fie primit cu cele mai adînci mulțămite din partea parohienilor interesați.

La rugarea episcopiei bisericuței din localitatea Rus-Mănăstioara, înregistrăm cu deosebită satisfacție, că pîntru scopul zidirii a acestei biserice a încurs la mîna episcopiei numite zilele din urmă suma considerabilă de 1626 cor. 80 bani dintr'o parte din care s'ar fi așteptat mai puțin și anume din partea **bieților noștri Romîni ortodocși din Canada.**

Între coloniștii romîni bucovineni, cari populează astăzi cîmpiile Canadei, se află adevărat și mai mulți țărani din comuna Rus-Mănăstioara cari primind știre despre lovitura ce a îndurat-o comuna lor natală, s'au grăbit a aduce prinosul lor pe altarul credinței, inițiind între Romîni de acolo colecta ce ni-a surprins.

Apreciind după merit această jertfă deosebit de frumoasă, nu putem fără a da toată lauda sentimentelor curate și nepătate de o adîncă religiozitate ale tuturor contribuitorilor, îndeosebi însă ale agricultorilor Nicolai Lungu și George Cojocar, cari au ținut să deie îndemnul la acest sprijin pornit dintr'un adevărat și rar creștinism.

Implorăm grația celui de sus, ca să mîngăie pe acești binefăcători devotați ai bisericei noastre ușurîndu-le greul vieții ce o duc departe de patria în care s'au născut.

Iubirea ce transpiră din acest dar marinos și pentru țara ai cărei fi sînt, să o respălătească D-zeu, făcîndu-i părtași de feicirea a se întoarce de cu vreme și cu noroc la vetrele străbune.

Concertul soc. „Carmen“.

Rugat fiind din mai multe părți, de a-mi exprima și eu particular impresia ce am cîștigat-o la concertul soc. »Carmen«, imi permit de a publica de tot independent de recenziunea apărută deja în unul din numerii ultimi ai foii acesteia, șirurile de față:

Imi palpita inima de nerăbdare, și simțiam în mine tremurînd fiecare nerv, ocupînd locul meu în sala teatrului, și cu o nelinește, pe care încă n'am simțit-o pînă acuma, am așteptat momentul, cînd după rădicarea cortinei, corul soc. »Carmen« și conducătorul ei prof. D. G. Kiriac avea să ne deie dovadă atît nouă cit și mai mult străinilor ce erau adunați în sara aceasta, dacă așteptările mari, cari ni le-am pus în acest cor vor fi bazate, și dacă soc. »Carmen« în adevăr este acea fală a Romînismului precum s'a zvonit.

N'a durat însă lung neliniștea mea și nici așteptarea tuturor, căci imediat după terminarea imnului poporal austriac, cu care a fost inaugurat concertul, și care a fost executat într'un mod cit se poate de maestros de 150 voci puternice, aplause furtunoase s'guduie spațioasa sală a teatrului orășenesc, și ochiul meu zărește fețe vesele cu expresiunea celui mai adînc simțit entuziasm al Romînilor noștri, și fețe serioase pe cari se exprima admirația și recunoștința străinilor.

Programul ce a urmat l-a împărțit conducătorul dl Kiriac într'un mod de tot iscusit în mai multe părți.

A început cu cîntece religioase și cîntece de stea pentru cor mixt ș. a. l. »Cu noi ste Dumnezeu« cor religios pe o melodie veche aranjat pentru cor de Anastasescu și 2. »Ingerul a strigat«, cîntare veche bisericuțescă pe psaltichii aranjat pentru cor într'un mod de tot artistic de maestrul Kiriac. Sunt îndătinat dea auzi cîntări de felul acesta executate în biserică la strană, numai cit de o voce. Mi-a fost ceva cu totul nou, cînd am auzit corurile aceste. Executarea astorfel de cîntece e de tot grea. Mai ales »Ingerul a strigat« cu multele așa numitele »călcături« a fost ce privește executarea unul din cele mai grele coruri. Am admirat însă precizitatea și ușorătatea cu care a fost predat. Noue mi-au fost și colinzile, cari urmară. Doue melodii de tot simple, dar melodioase, cîntece, cari le cîntă copiii în presara crăciunului pela fereștile oamenilor. Naivitatea copilărească caracteristică astorfel de cîntece și fineța, cu cari au fost cîntate au avut puțerea de a fascina întreg publicul. De tot drăguț a fost »Plecarea magilor«, a și trebuit să fie bizat.

La al doile punct din program ni s'au prezintat d-rele Elena Drăgulinescu și Matilda Zaborovschi executînd un duet din opera »Lakmé« de Lés Delibes. Prima s'a validat ca cîntăreață de coloratură de prima forță, cu o voce dulce, și o tehnică admirabilă, care a fost mult admirată mai ales în Poloneza din »Mignon« ce a cîntat-o singură; ear a doua ca cîntăreață dramatică bine școlită, care în aria »Agata« din opera »Freischütz« a făcut să fie în general admirată și aplaudată. Efectul ce l-au dobîndit solistele ar fi fost și mai mare, dacă ar fi fost înțelese de toți.

Corul bărbătesc, care într'un număr de tot impozant a apărut în fața scenei execută ca primul număr frumosul cîntec »Sermana frunză« de G. Dima. Am aflat și aici armonie deplină între singurati-cele voci. Mai ales mi-a plăcut basul puternic, profund și ce affi mai rar mlădios, apoi tenorii, cari te încîntă prin melodia vocelor și dulceața timbrului lor. Mai cîntă cu aceeaș exactitate și începere fină »Cîntă cucul se rotește« de Kiriac și frumoasa »Doina din Bihor« de I. Mureșanu cu tenor solo: Dl I. T. Căpriță.

D-ra Bonciu, care a fost primită, cum s'a amintit deja, cu un entuziasm rar, a cîntat acompaniată de pian 2 cîntece. Eram curios să o ascult pe aceasta domnișoară, despre care am auzit vorbind atît de mult. Trebuie să mărturisesc, că mi-a întrecut așteptările: Dispune de un mezosopran puternic, bine școlit, care mai ales în tonurile de jos e de o frumuseță rară. Mi-a plăcut mai bine »Unde aud cucul cîntînd« de Kiriac, foarte drăguț a fost însă și »Bagă Doamne luna'n nor«. D-șoara Bonciu, cit și celelalte doue soliste, sunt eleve de ale d-lui Kiriac. Ni s'a dat ocaziunea, de a-l cunoaște pe d-lui nu numai ca dirigent neîntrecut, ci și ca instructor meșter de canto.

A urmat »Sergentul«, baladă de Alexandri, muzica pentru voce de bas și pian de Ed Candella. Compusă minunat a și fost interpretată de cătră cel mai bun dintre soliști dl G. Folescu într'un mod de tot impunător. Frumoasa și voluminoasa voce, expresia clară, exacta și fina predare, și escelenta școală, pe care o are solistul i-au făcut deplină onoare atît dsale, cit și renumitului artist Dimitrie Popovici, al cărui învățacel este. Am auzit apoi corul mixt întonînd viu aclamat patru cîntice poporale, patru pietre nestimate din comoara cîntecului național. »S'a dus cucul« și »Morarul« compoziții de ale ingimiosului Kiriac și »Răsunetul Ardealului« de maestrul Vidu cu o doină frumoasă executată cu mult simț de dra Bonciu, apoi Lugojana de același. Aplauzele nesfîrșite, sgomotul asurzitor și strigătele de urale' au caracterizat pe deplin frumuseța și farmecul, ce zac în melodiile noastre poporale. A cîntat eară corul bărbătesc »Cîntecul sării« de Gastinel. E un cor mai mare, o scenă pentru cor cu solo de Tenor. Începe cu murmurul lin esecutat de cătră corul mut, cărui îi urmează duiosul solo interpretat de dl I. T. Căpriță. Mai ales aici a putut documenta solistul, care a cîntat și »Doina din Bihor«, că dispune de o vocea dulce. Interesant a fost acel crescendo cu care a imitat întregul cor apropierea lucrătorilor de cîmp și gîngășul descrescînd, care-i face eară loc solistului spre a fini în acel-ași mod gîngăș această scenă. Cu ultimele 3 cîntice din program »Culesul viilor« de Orlandus Passus, »Serenada« de C. Porumbescu cu Sopran solo dra Zaborovschi și »Dulce Bucovină de Flechtenmacher Klensk și-a luat corul adio dela cei ce-l ascultau. Cu o duioșie nespūsă au urmat minunatei »Serenade« de C. Porumbescu, care ma pătruns adînc, căci am urmat tonurilor cerești scrise de unul ce nu mai e între noi. Cine n'a auzit armonia fermecătoare, ce zace în acest cîntec și acel lîngușitor somn ușor cîntat de limpezile și îngereștile voci, nu-și poate face închipuire despre frumuseța, de care am fost făcuți părtași. Nu știu, a fost cauza că Porumbescu a fost Romîn al aceleiași țări ca și mine, sau că a fost fiu al acelei »Junimi« ce ma crescut și pe mine, sau că a fost ade-

văratul farmec, care m'a pătruns, dară atita știu, că acest cîntec mi-a plăcut mai mult.

Cu »Dulce Bucovină«, repețirea »Imnului popular« austriac și cu »Imnul regal« s'a finit acest concert grandios, acea sărbătoare rominească, care mi-a trecut ca un vis frumos, de tot frumos și care a stîrnit în inima și în sufletul meu un dor, pe care nu-l pot exprima. Un atare succes strălucit îl poate obține numai un Kiriac. Sint numai 6 ani, de cînd s'a activat această societate, pe care o conduce, dar mîna sa de fer și calitățile sale rare, au făcut se vedem minuni.

S'a obiectat din partea unora, cari cu ochi răi au privit la succesele strălucite dobîndite de către frații noștri din regat, pe de-o parte, că țaria corului n'a fost proporționată cu numărul mare; pe de altă parte, că dl Kiriac ar fi documentat prin programul cum l-a compus, că așa numita forță a muzicii noastre ar consta mai mult în cîntecul popular și că am fi săraci în ceea ce privește muzica mai înaintată.

Ce privește punctul prim, trebuie să obiectez, că soc. »Carmen« n'a venit la Cernăuț cu scopul de a se produce prin răcnet, strigăt și urlet, ci prin cîntarea în adevăratul senz al artei. Și i-a succes pe deplin aceasta, căci unul dintre cei mai competenți muzici străini din țară s'a exprimat astfel: »Ca să poți auzi o atare interpretare fină, trebuie să pleci pînă la Viena«.

Relativ la punctul al doilea trebuie să conced, că a avut drept acel ce a zis-o. Dar cu mîndrie i o conced aceasta. E anume lucru constătat, că muzica noastră în comparare cu muzica multor naționalități, e de abia în stadiul dezvoltării. E mai departe lucru constatat, că baza fiecărei muzici a fost cîntecul popular și că după felul cum era acest cîntec s'a și dezvoltat și muzica acelei națiuni. Cît de frumoasă va trebui deci să fie muzica noastră viitoare, cînd acum la început producem cu cîntecele din popor atita farmec și atita frumusețe.

Și dl Kiriac lucră și muncește mereu, bazat în totdeauna pe cîntecul popular întru înaintarea și prosperarea muzicii sale naționale.

C. Șandru.

„APĂRAREA NAȚIONALĂ“ ÎN ȚARA.

Din Pojorita.

Onorate d-le Redactor!

Vă rog a binevoi de a publica în prețitul D-voastră ziar următorul caz:

La 20 Septembrie a. c. mă aflam eu subsemnatul cu alți consăteni din Pojorita înaintea gărei din Gura-Homorului, cu scopul de a pleca cu trenul, ce avea să sosească în puține minute, spre casă la Pojorita. Cu unul din sătenii mei mă certam din cauza unei afaceri bănești, fără de a da oșericare ansă neplăcută publicului călător. Pe cînd ne certam noi, vine spre mine un angajat dela gară în uniformă și fără a mă întreba ceva, îmi dădu o palmă atît de puternică, că îmi sări pălăria d' pe cap la 3-5 pași departe. La întrebarea mea, că pentruce mă palmuește fără un pic de vină, îmi mai dădu faimosul angajat, ce-i în persoana adiunctului c. r. dela căile ferate Kusnierski, a doua palma încă și mai vehementă.

Cu toate, că cu domnișorul acesta, mă voi mai vede eu încă și înaintea tribunalului, totuși îmi permit a întreba pe dl șef a căilor ferate din Bucovina, Hnidei, are știre despre astfel de fapte

rabiate și selbatice din partea angajaților săi și ori de n'ar face d-lui ordine esemplară cu dl Kusnierski, ca să nu fie bietul țaran, care plătește pentru călătorie cu trenul tot acea taxă ca și alt călător din o stare poate mai cultă ca el, de bajocură, pămuit și tractat mai rău ca niște dobitoace? Mulțumind înainte foarte frumos pentru publicare, mă subsemn respectuos.

Grigori Rotariu,
gospodar.

Dela frații din Ardeal.

Străinătatea începe să-i cunoască.

Ziarele mari din străinătate încep să cunoască din ce în ce mai bine pe oligarhii noștri. Ziarul englez »Times« din Londra, carele era mai înainte inpestrițat cu elogi la adresa guvernului actual, este revoltat acuma din cauza neintroducerii sufragiului universal în Ungaria și din cauza motivelor, ce le aduc guvernării — adică din cauza dușmanilor patriei, cari sint naționalitățile, — cari îi determină pentru neintroducerea acestei legi

Săptămîna trecută marele dramaturg din Norvegia Björnstjerne Björnson i și spune apoi cu toată francheța părerea justă, care e și a tuturor oamenilor de bine, cari cunosc refrițele noastre — asupra purtării asupritorilor noștri și în special asupra camelionului Aponyi, carele prin legea despre instrucția publică s'a îngrijit să zugrume cu totul sufletul rominesc al școalelor noastre confesionale.

Congresul de pace ținut anul acesta în München l'a invitat și pe B. să iee parte la ședințele congresului. B. a refuzat aceasta învitate prin următoarea epistolă:

»E pentru mine o mare cinste, că sunt invitat în sinul unei societăți atît de ilustre și cinstea aceasta e pentru mine cu atît mai mare, fiindcă invitarea vine din partea societății dvoastră. Dar mă forțez ca să nu îndreptez un atac atît de violent, pe cit ași fi de altfel în stare contra acelor membri ai congresului internațional pentru pace, cari în congres propagă pacea, ear acasă maltratează popoare subjugate ori tolerează acestea maltratări. Dacă nu vor lupta din răzputeri în potrița procedurilor războinice, atunci acești de ce mai declară război războiului? Și dacă ei nu vor să înceapă opera păcii la ei acasă, ci din contră crează martiri, nu mai are nici un rost, ca la întrunirile internaționale să facă pe apostolii păcii. *Dacă de exemplu, contele Apponyi, actualul ministru al cultelor în Ungaria — dela amfiteatrul uriceoasei maltratări a Slovacilor ar veni la congresul de pace ca reprezentant al poporului său, cu nu ași putea să am odihnă, pînă cînd nu ar fi îndepărtat din sală...*«

Natural Apponyi și aderenții săi îl fac pe B. naiv și necunosător de cauză, ceea ce era de prevăzut. Dreptatea celor asupuiți însă va învinge cît de în grabă dacă va fi considerată de bărbați ca Björnson. Noi și cu noi toată lumea îl putem asigura pe Apponyi și toată garda lui, că B. a spus numai purul adevăr.

***

Sufragiul universal. În 10 Octombrie n. ziua, cînd se va deschide parlamentul ungar, socialiștii din capitală și după cum anunță ziarul Népszava, și cei din provincie, vor face mari demonstrații, cerînd pretutindeni introducerea sufragiului universal. În legătură cu aceasta se vestește că ministerul Andrássy a renunțat de a se consulta cu ori cine înainte de a termina definitiv proiectul despre sufragiul universal, pe care'l va prezenta

directe camerei cel mult pînă în luna Februarie. Se zice că proiectul de lege e deja terminat și se bazează pe principiul că fiecare bărbat trecut de 24 ani, care știe citi și scrie, are drept de vot. Se vor face nouă arondare a cercurilor și ca interesele naționale ale maghiarimii să nu sufere știrbire, dreptul electoral se va restrînge.

Că știrea aceasta e adevărată nu se știe. Atît e însă cert, că sub presiunea demonstrațiilor socialiste și a luptei parlamentare din partea naționaliștilor, Andrássy sau va prezenta vreun proiect, sau se va duce împreună cu colegii săi din ministeriu.

***

Prigoniri. Răbojul suferințelor naționale are earăși creștături noave. »Tribunele«, »Luptei« i-se atentează procese cu diuimul. Univerzitarul Voicu Nițescu e osindit la 8 zile temniță și 40 cor. amendă, pentru un articol publicat în »Orizontul« iar T. Păcățian la 10 luni temniță și 700 cor. pedeapsă pentru alt articol în »Telegraful Român«.

Numai înainte!

***

Astra la Bistrița. Asociația pentru literatura și cultura poporului român din Ungaria, numită aici »Astră« își ține în fiecare an adunările sale generale în alt ținut. Aceste sint adevărate sărbători rominești, la cari se întîlnesc delegații tuturor despărțămintelor și toată inteligența și poporul din împrejurimea respectivului oraș, unde se ține adunarea.

Anul acesta s'a ținut adunarea generală în 21 Sept. și zilele următoare în vechiul oraș săsesc Bistrița, a cărui ținut se pare, că are lipsă de mai multă încurajare națională. Punctele culminante ale acestei adunări au fost: magistratul cuvînt de deschidere a cumintelui viceprezident Andrei Birsan ținut în prezența a vreo 500 persoane, vorbirea de bineventare a d-lui Dr. Gavril Tripou, conferințele și reprezentația teatrală dată de artistul Zaharie Birsan.

Activitatea mai recentă a Asociațiunei este binefăcătoare și contribuie mult la răspîndirea culturii indeosebi între pătura de jos între țărani. Prelegerile populare, distribuirea de cărți și revistei »Țara noastră« între popor, ajutorarea băieților săcmani, susținerea școalei civile de fete sint fapte de lăudat și cari merită toată recunoștința.

De încheiere adaug urletele presei maghiare, care cere răstîgnirea premierului Sturdza și ministrului de interne din România Ionel Brăteanu, despre cari au auzit Dumnilor, că ar fi luat parte la adunarea »Astrei« din Bistrița. S'a constatat însă ulterior oficios, că Sturdza era pe timpul acela în România, iar Brătianu ar fi trecut numai cu cîteva zile mai înainte prin Bistrița. Și perciunații tot mai strigă »ghiwalt« și aruncarea în temniță a agitatorilor romîni.

Toate sărbătorile noastre culturale trebuie doar conturbate cu astfel de minciuni!

***

Recurs contra mandatului dela Beiuș. Ziarele maghiare scriu, că partizanii fostului candidat jidan kossuthist la Beiuș, cari au rămas în minoritate, ar fi dat recurs la Camera în contra alegerii d-lui Dr. Vasile Lucaci.

Comentariul acestui recurs nu-l facem noi, îl lăsăm să-l facă ziarul »Népszava«. Iată ce zice acest ziar: Societatea aceea, care a aprins, s'a bătut, a amenințat și terorizat în toate chipurile și acum nu li se belește pielea de pe obraz de rușine cînd, după metoda maghiar, aplicat în cazul lui Achim vrea să-și repareze

căderea auncind asupra contrarilor învinuirea pentru toate acele, pe cari numai ei înșiși le-au făptuit.

Gimnaziul din Cîmpulung.

In puține zile se va deschide clasa primă la gimnaziul din Cîmp lung. Apelăm și de astă dată către toți cărturarii noștri să lucreze din reputeri pentru progresul acestei școli, îndemnînd pe toți poporenii să-și înscrie de vreme copiii la școală.

Ca conducător al acestui gimnaziu a fost numit dl Dr. Verencea, fost profesor la școala reală din Cernăuț, dela care așteptăm, că-și va da silința să facă din acest institut un centru puternic de cultură adevărat rominească.

Știri locale și din lume.

Ziua anomastică a M. S. împăratului, s'a sărbătorit în modul obicinuit. În toate bisericile din țară s'au celebrat servicii divine cu rugi izvorite din inimii sincere pentru sănătate iubitului monarh. În capitala Cernăuț toate edificiile publice au fost împodobite cu steaguri. În biserica catedrală gr.-or. Tedeu'l a fost oficiat de însuși I. P. S. S. Mitropolitul Vladimir.

Știre personală. Duminică în 30 Sept. (13 Octombrie) a. c. împlinește P. C. S. par. Arhimandrit diecezan și vicar general dl Miron M. Calinescu, șeptezeci de ani. În ziua aceasta se va sărba în biserica catedrală o liturgie festivă.

Parastas pentru Dr. Vasile Găina. Simbătă în 29 Septembrie (12 Oct) c. se va celebra în biserica catedrală din Cernăuț la 9 oare dim. sf. liturgie cu parastas pentru regretatul prof. univ. și rector Dr. Vasile Găina, eară la 11 h. a. m. va afla loc pe cimitirul orașan exhumarea rămășițelor lui pămîntene din mormîntul lui provizor și depunerea lor în cripta familiară.

Caz de moarte. Ni se scrie din Banila mold.: În 14 (27) Septembrie a repăusat aice proprietarul de moșie și conpatron al bisericii dl Alexandru de Repta. La înmormîntarea ce a aflat loc Duminică în 16 (29) Sept. au participat în număr foarte mare locuitorii atît cei din Banila mold. cit și cei din Davideni, la cari repăusatul se bucura de mari simpatii pentru onestitatea caracterului și bunătatea inimii sale. Actul funebrel a fost săvîrșit în mod foarte înălțător de protopresviterul catedral dl C. Coca cu asistență numeroasă de preoți. În cuvîntarea plină de duioșie, ce o rosti la mormînt, fu caracterizat repăusatul ca bărbat de rară onestitate, blîndețată și iubire de pace, dară și ca econom înțelept, carele a știut nu numai să păstreze moștenirea părintească, ci să și o înmulțească. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvîntată!

Vizita M. S. Regelui la Viena. Vorbînd de vizita M. S. Regelui la Viena, ziarul »Neues Wiener Tagblatt« spune că în ecururile rominești se arată o mare satisfacție asupra decursului întrevederilor Regelui Carol cu împăratul, cu baronul Aehrenthal și clsvolski. Se crede, că se poate aștepta acum în liniște ulterioara desfășurarea a condițiunilor în Macedonia. În timpul prînzului de alaltăori dela regele Carol s'a discutat și campania ziarelor ungare asupra pretinsei călătorii a miniștrilor romîni. În general s'a exprimat mirarea că se pot explota în scopuri politice asemenea svonuri neadevărate. Un personagiu din suita regelui Carol a declarat unui redactor al ziarului »Zeit« că regele părește Viena extraordinar de satisfăcut de rezultatul întrevederilor sale. Regele a declarat împăratului și lui Aehrenthal că vrea să procedeze totdeauna alături cu Austro-Ungaria și Rusia, că hotărîrile acestor două puteri sint pentru Dinsul hotărîtoare. O identică declarație regele ar fi făcut și lui Isvolsky. Firește în conferințe, s'ar fi atins și poziția Romîniei în chestiunile balcanice,

Petrecere românească la Viena. Dna și dl Constantinescu dă o Serată de petrecere cu cîntice cu jocuri comice, Simbătă în 12 Octombrie a. c. st. n în restaurantul Gustav Ruppert I., Johannesgasse 2-4, cu următorul program: I. Țiganul Recrut, Duo buff. II. Logofătu Cărtulie, Duo comic, III. Dragostea Ciobanului, IV. Frații Echeles și Madam! Madam! Terțet comic, V. Astronomul, Căntonetă comică executat de dna și dl Constantinescu și dl Frățescu Prețul de intrare la Serată este 1 cor. 50 b. de persoană și 5 cor de familie. Inceputul la 8¹/₂ seara.

Clubul român din Viena a lansat următorul apel: Mult Stimate Doamnă! Ne permitem cu toată stima a Vă încunoștința, că comitetul societății »Clubul Român« voină a feri colonia română din Viena de molestările unor indivizi, cari sub numele de Român recurg la ajutorul ei, au luat hotărîrea, ca în viitor numai acei Români lipsiți de mijloace să fie ajutați din partea publicului român, cari vor putea dovedi că posedă recomandare provizată cu suscrierea președintelui și sigilul societății noastre. »Totodată apelînd la inima D-Voastre de Român, Vă rugăm cu tot respectul, ca să binevoiți a intra ca membru în societatea noastră, a cărei scop este: concentrarea tuturor Românilor creștini din Viena; dezvoltarea spiritului cultural și social precum și ajutorarea conaționalilor lipsiți de mijloace«. Taxa de înscriere 1 cor. odată pentru todeauna și pe an 6 cor. Inscriserile se pot face în scris sau în persoană la președintele societății — III., Eslarn gasse 4 — sau în localitățile Clubului — I., Löwelstrasse 8. — Sînsăm firm convînși, că numai prin o conlucrare armonică a tuturor Românilor din Viena vom putea ajunge la realizarea scopului societății noastre; deci sperăm, că nici D-Voastre, carele sigur Vă interesează de binele obștesc românesc, nu ne ve-ți deține valorosul D-Voastre sucurs și Ve-ți binevoi a da ascultare apelului și rugării noastre. Asigurîndu-Vă de deosebita noastră stimă și considerațiune sîntem pentru comitet: George Vitencu președinte, G. Stănescu secretar. NB. Fînd scopul nostru a sprijini și pe comercianți și meseriași noștri domiciliati aici, Vă recomandăm la acoperirea recerînțelor necesare pe domni: Milan Milcovici, juvelier, I., Kärnthnerstraße 21. George David, restaurateur, III., Landstraßergürtel 27. Cornel Petrescu, friseur, VI., Gumpendorferstraße 65. Pntelimon Ciuntea, pantofar, VII., Neustiftgasse 107. Josif Negrini, pantofar, III., Marxergasse 15.

Procesul asasinării Locotinentului Nuțulescu. Curtea cu jurați din Giurgiu a judecat în ziua de 18 Sept. a. c. procesul asasinării locot. Nuțulescu din reg. 6 Vlașca în rescoalele țărănești din comuna Stănești (Vlașca). Acuzății au fost în număr de 19. Din partea apărării s'a ridicat incidentul amneștiei regale, pe care însă Curtea l-a respins. S'au ascultat martori mulți și s'au auzit păsuri și multe. După o lungă desbatere, Curtea pe baza verdictului, condamnă 6 inși la munca zilnică pe toată viața, pe unul (minor) la 2 ani și 10 luni, pe altul (tot minor) la 10 ani și pe doi la 8 ani reclusiune, achitînd pe alți 9. Verdictul a făcut mare impresie în numerosul public, pe cînd soțiile și copiii celor condamnați isbucnesc în țipete sfășietoare.

Din Macedonia. Iar ne sosesc știri triste dela frații noștri din Macedonia. Zilele acestea cite-va bande grecești, puse sub conducerea directă a unui nou șef — sosit din Grecia abea de 15 zile, unde a servit ca sub-locontinent în armata grecească — au terorizat populațiunea română din ținutul Caraferei, omorînd în timp de 10 zile 40 de Români din comunele: Xiroliiva, Selia, Micricuși, Diavato, Turcobor, Selici etc. Comitetele acestor bande, stabilite în Veria și Neagușta, bucurîndu-se de protecția și toleranța fîișă a lui Halmi Pașa, pun la cale asasinările cele mai ordinare și odioase, fiindu-le mintea îmbătătită de »megala« idee a elenismului. Astfel înțeleg Grecii naționalismul în secolul XX; astfel înțelege creștinul (?) Patriarhie ideile de adevăr și fraternitate! Oare sin-

gele romînesc vărsat, nu va striga odată: »Dreptate, dreptate!«

Omorurile în Macedonia. Cu toate intervențiile marilor puteri, a măsurilor energice luate de turci în potriiva aandelor grecești, a angajamentului luat de Grecia de a-și retrage bandele, totuși, jafurile și omorurile săvîrșite de antartții greci continuă în Macedonia cu o furie și mai mare. Nu mai de mult, ci chiar în cursul lunii August, numai în ținutul Veriei, au fost omoriți 20 de aromîni. În modul acesta Grecii speră că vor îngrozi pe Aromîni și-i vor sili să renunțe la redeșteptarea lor națională. În fața acestei stări de lucruri și a singelui romînesc, care curge într'una, credem că se impun luarea de măsuri eficace pentru ca singele vărsat să fie răsunat, iar viața și avutul fraților noștri să fie apărate. Fără de această măsură, ori cită dragoste de neam și de limbă ar avea romîni, totuși, mai curînd sau mai tîrziu vor fi răpuși și siliți să-și calce inimă și să renunțe la viața națională. A sta indiferenți în fața nenorocirilor și chinurilor, la cari sînt supuși frații noștri, este a comite cea mai oribilă crimă, pe care o poate săvîrși cineva. La luptă deci și victoria va fi cu noi.

Dela conferința păcii. Conferința pentru pace a adoptat în unanimitate, în ședința plenară de Simbătă noul proiect privitor la tratamentul persoanelor neutre pe teritoriul beligeranților. Proiectul relativ la crearea unui tribunal internațional a fost adoptat cu 37 voturi contra 1 și 6 abțineri. Conferința a adoptat apoi în unanimitate rezoluțiunea recomandînd convocarea celei de a treia conferință pentru pace la o epocă ce se va fixa de puteri cam pe la anul 1915. Cu doi ani înainte comitetul va avea sarcina să fixeze programul conferinței. Delegatul Romîniei, dl Beldiman, a propus în mijlocul unor vii aplauze, să se adreseze o telegramă de omagii țarului Nicolae, promotorul acestei opere de umanitate, congresele pentru pace. Delegatul Austro-Ungariei, dl Mery, se asociază cu căldură propunerii d-lui Beldiman și propune să se exprime reginei Olandei mulțumirile cele mai respectoase pentru generoasa ospitalitate acordată conferinței. Toți ceilalți delegați s'au asociat la propunerea d-lor Beldiman și Mery. Președintele congresului, dl Nelidow, mulțumește pentru omagiile aduse țarului și reginei și ridică ședința.

Presa magheară s'a făcut de rîs. Aproape toate foile șoveniste din Ungaria au adus știrea fantastică absolut falsă că la adunarea Asociațiunii au luat parte și miniștri romîni Sturdza și Brăteanu. Știrea a fost desmințită de toate forurile competente de aici și din România. Sturdza peste tot nu s'a depărtat nicăiri din țeară, Brăteanu a fost la Bistrița dar cu 3 zile înainte de adunare. călătoria lui Brăteanu prin Ardeal n'a avut alt scop, ee cit să admire frumusețile naturale ale ținutului și să adune obiecte vechi, lucruri de mină etc. În călătoria sa nu l-a putut nimeni opri să stea de vorbă cu țărani și domni romîni și să viziteze bisericile romîne și alte instituțiuni. La Năsăud a vizitat gimnaziul și a dat 100 cor. celui mai bun elev. Călătoria sa a avut caracter absolut particular. Despre ministrul Sturdza se știe că se ferește de ori ce lucru, care ar putea tulbura cit de puțin bunele raporturi cu Ungaria. Intreg alarmul presei șoveniste se reduce deci la o născocire condamabilă și ridicolă. Drapele.

Situația în Macedonia. O corespondență particulară din Constantinopol face cunoscut că Poarta a înștiințat pe diplomați de darea în jupecată a mitropoliților din Drama, Bitolia și Grebena, din a căror corespondență s'a constatat, că ei întrețineau foarte întinse relațiuni cu organizatorii bandelor de antartii greci din Macedonia. Din Salonic se anunță, că armata turcă a profanat mănăstirea sirbo-rusă Decean din Macedonia; candelile au fost sparte. S'au tras chiar focuri de pușcă în interiorul bisericii.

O sectă de evrei reformiști. În cercurile evrești din Londra se discută cu aprindere formarea unei noi secte reformiste de evrei în orașul Dijon (Franța), în urma propagandei unui tînr teologist

Louis Levy. Planul de reformă al acestuia a fost expus la congresul internațional din Genua pentru progesul religiozilor. Prin propaganda sa Levy a reușit să cîștige mulți adepți, între cari și pe unii membri ai comunității evrești din Paris, ca Reinach, cari au fost convînși ca să întemeieze în Paris o sinagogă modernă pe baza ideilor reformiste, este că după ele slujba religioasă în sinagogi să nu se facă numai Simbăta, ci și Duminica, de oarece grația repausului duminical mai multă lume poate veni la biserică înaceastă zi pentu a asculta rugăciunile și predicele. Apoi în aceste temple moderne, evrei să poartă ca și creștinii, ascultînd rugăciunile descopariți, femeile nu sînt îndepărtate din templu și rugăciunile nu se mai fac numai în limba ebraică ci în limbele moderne. Desigur că curentul acesta nou se va isbi de o puternică rezistență din partea evreilor ortodocși, dar propaganda reformistă ia din ce în ce un avînt mai puternic. Interesant e că un asemenea curent s'a produs acum 10 ani în Ungaria. În Arad se făcuse un templu, în care rugăciunile se spuneau toate în limba ungurească. Ideea n'a prins însă.

Invitare

la adunarea generală extraordinară a însoțirii de păstrare și credit pentru **Frătăuțul-nou**, i. r. c. g. n., care se va ține în 20 Octomvrie 1907 cu următoarea

ordine de zi:

1. Darea de samă asupra activității direcțiunii în anul 1906.
2. Darea absoluturului direcțiunii vechi și vîsternicului.
3. Urcarea procentelor pentru depuneri la 6¹/₂% resp. 7% și pentru împrumuturi la 8% pînă la 8¹/₂%.
4. Deciderea asupra plății pentru reconstruirea cărților din partea Centralei în suma de 200 cor.
5. Eventuale.

Frătăuțul-nou, în 29 Sept. 1907.

Vespasian Reuț,
director.

Bibliografie.

A apărut:

„Luceafărul“ Nr. 17 cu următorul sumar: O. Goga, Iosif Vulcan. — Al. Ciura, Aduceri aminte. — G. Murnu, Monumente antice din Roma (Palatinul). — Maria Cunțan, Răsare (poezie). — I. Borcia, Ifigenia în Taurida de Goethe, Act. V. — O. C. T., Bicentenarul lui Baffon. — O. C. T., Foi răslețe. La noi, în viișoara de M. Sadoveanu. — M. Sadoveanu, Cearta. — Zoe Girdea, Expoziția de artă din venația (1907). — Cronică: † B. P. Hasdeu. Asociațiunea națională în Arad pentru cultura poporului român. — Un îndrăsneg. — Barbarie. — Știri. — Ilustrațiuni: Vederi diu Roma, Palatinul.

Nr. 11095.

Concurs.

Pentru anul de studii 1907/8 sînt de acordat patru stipendii pentru artiști cite 800 cor. anual.

În virtutea concluziunilor dietei ducaturii Bucovina din 3 Mai 1900 și 18 Iulii 1901 pot reflecta la aceste stipendii din mijloacele țării studenți, cari posedă indegenatul în Bucovina și se vor dedica studiilor în bele arte (musică, pictură și sculptură). În caz de lipsă a astorfel de studenți la aceste stipendii pot reflecta și absolvenții ai școlii reale superioare, cu indigenatul bucovinean, cari se înscriu la o universitate poli-technică.

Reflectanții au de documentat:

1. Indigenatul bucovinean.

2. Acei cari s'au dedicat studiilor de bele arte, rezultatul în aceste studii, iar cei dela universitatea politehnică trecere bacalaureatului la o școală reală și înmatricularea la o universitate din țară.

Stipendiile se acordează pentru termin de un an, se pot însă prelungi pentru întregul timp de studii.

Petițiunile adiuastate cu documentele recerute sînt a se înainta la comitetul țării bucovinean pînă la 1 Noemvrie 1907.

Mulțămite publice.

Petrecerea poporală aranjată de »Filiiala Societății Doamnelor Romîne« din Boian în 1. Septemvrie a. c. a avut succes atît moralmente, cit și materialmente foarte bun.

Venitul curat dela această petrecere este 306 cor. 19 b. și este destinat pentru sprijinirea școlarilor sermani dela școlile din loc.

Suprasolviri au încurs dela următorii stimaiți oaspeți:

60 cor.: dl deputat și cons. de trib. Dr. Constantin Isopescul-Grecul, 20 cor.: dl notar Dr. Gribovschi cu doamna, cite 10 cor.: dni cons de trib. Emilian Isopescul, rabinul Friedman, Dr. Freundlich, 8 cor.: familia M. Gottesmann, 6 cor.: pâr. S. Cojocar, cu familie, cite 5 cor.: adj. de trib. Dr. E. Prodanciu, familia Volcinschi, Usatiuc dl măestru poștal D. Lucaviețchi, cite 4 cor.: familia Becul, fam. Strișca, Teutul, Ifodi, Harasimuc, Cula, Margulies, Dr. Feuerstein, fam. Vereba, cite 3 cor.: soc. »Dacia«, familiile Grigorovici, Zaharovschi, Popescul, German, dnii Samuel Gottesmann, Isidor Metsch, cite 2 cor., dna Brăescu, familiile Filievici, Seidner, Crilati, Șuhan, pâr. Cwinarschi, fam. Ungurean, Buiucii, Grosser, Zawulovici, Chajes, domni Isak Metsch, N. Retter, O. Retter, Tomaszek, O. Sternberg, B. Schlecht, dra inv. Viola Filievici, dni inv. Gramatovici și Halarevici, dl poștar Lorenz, dl Mod. Scalat, prim. Petru Dorog, fam. Grundberger, Carina Toacă, X 1 cor. 60 b., dra Smerecinschi 1 cor. 25 b., cite 1 cor.: domni stud. techn Ionel Isopescul, inv. Olinic, stud. teol. Lanivski, doamna Zarudski, domni P. Șuhan, T. Ștefureac Grünspan, D. Fedoreac, Euf. Vaipan, P. Nisoromni, Sutmann, Suprovici, I. Moroșitz, Hetmanich, Meisne Max Mandelbaum, Penteleiciuc, Hleuca, dnii junimeni Șotropa și domnul Iancu Spînul, M. Fedoreac, A. Fedoreac, C. Toma, C. Cuciurean, Vasilovici, German, N. Marcus, T. Tăuber, stud. mont. Șandru, H. Meidler, L. Klinger, Sternberg, P. Jalvbă, P. Lazor, T. Lazor, dl membru al soc. »Bucovina« Voronca, D. Hostiuc, A. Basaraba și M. Boiciuc.

Comitetul »Filiialei societății Doamnelor Romîne« din Boian se sînte plăcut îndătorit a mulțami cordial pe această cale în special prea onor. domn deputat Dr. Const. Isopescul-Grecul, precum și tuturor celorlalți onorați oaspeți atît pentru participare la petrecere cit și pentru suprasolvirile considerabile.

Totodată mulțamește comitetul sincer gentilei dsoare E. Tăuber pentru osteneala ei și serviciul, pe care l'a adus societății, încăsînd cvotele încurse.

Boian, la 12 Septemvrie 1907.

Pentru comitet:

Elena Volcinschi,
presidentă.

Aglaia Tăutul,
secretară.

* * *

La petrecerea populară din Mănăstiriște care a aflat loc în 22 Septembrie c. au binevoit a suprasolvi următorii domni: Onor. fam. Bucevschi, dl N. Litviniuc și N. N. câte 2 cor., dni Căilean abit., și Chichifoi câte 1 cor. 60 b., Mihalescul 1 cor. 80 b., Beuca și Marefievici câte 1 cor. 20. b., G. Șandru, A. și I. Ursu, Bucovețchi, Ilica, Culut, Scalat, Berculean (2), Zub, Cunevici, Clain și Chichifoi câte 1 cor.

Comitetul se simte deci plăcut îndătorit a mulțami pe calea aceasta tuturor binevoitorilor.

Știri ultime.

Direcția bunurilor.

În urma trecerii la pensie a dlui Leo au devenit vacante 2 posturi și anume unul de șef și unul de subșef al biroului auxiliar. Sîntem siguri că guvernul va profita de disordinea existentă în tabăra romînă spre a face un nou atac contra romînilor. Se svonește că dacă candidatul cel mai puternic pentru postul de șef, va fi numit, de subșef va fi totuși numit un străin de lege și limbă, care fiind încă tînăr să ocupe în curînd postul de șef al acestui birou.

Astfel grijesc străinii de succesiunea cu anii înainte. Dacă se adevăresc aceste știri noi protestăm cu toată tăria contra acestui atac și pretindem totodată ca postul de subșef, să fie conferit unui romîn gr.-or.

Vom reveni în un articol detaliat asupra acestei afaceri.

Dieta țării.

Simbătă în 5. Octombrie a aflat loc penultima ședință a sesiunii actuale. Punctul principal, care a ținut spiritele în oareși care încordare, a fost la aceasta ședință ameliorarea stărei financiare de tot deplorabilă a învățătorilor. Toți deputații — deci nu numai dl A. Onciul — au fost de acord, ca învățătorilor li se cuvine o ameliorare a salarilor. Unanim a fost votat deocamdstă au aduos de scumpete.

Învățătorii, cari au participat în auditoriu în număr foarte considerabil chiar din locurile cele mai depărtate ale Bucovinei au dat semne de nemulțămire cu cele, ce li s'a votat, și aceasta cu tot dreptul, deoarece osul, ce au primit, e evident o noauă tragere pe sfoară. Persoanele bine inițiate afirmă, că adaosul acesta minimal, e totul pentru un timp mai îndelungat. În ori ce eaz vom mai discuta chestiunea aceasta.

***

Clubul dictal romîn xămislit cu chiu și cu vai cu scopul vădit de a înlesni stabilizarea dlui Florea Lupu e în discompunere. Totul e trecător. Că va trece însă clubul romîn — ca și dirigența din primavara aceasta — așa de curînd lă cele eterne n'am presupus'o. Domnul Dr. I. cav. de Volcinschi și-a dat deja demisia din club — firește din cauza grobianiilor lui Onciul.

La ședința de azi a fost contrariu Aurel Onciul de președintele așa numitului club de consilier Dr. Bejan.

La ultima ședință (Marți) am votat domni: Bejan, Călinescu și Tudor Flondor contra unei propuneri a consorțiului Onciul, car dl Tit Onciul a avut chiar îndrăzneala să-l combată pe Aurel Onciul (firește proforma, să dovedească numai lumii că există un castel al familiei) Solidaritatea clubului romîn dictal e caracterizată deci destul de bine prin atitudinea membrilor, cari i-i aparțin, De mortuis nihil nisi bene, lăsăm deci și clubul romîn deocamdata să doarmă în pace în sieriul său. Ce privește talentele politice ale domnilor Călinescu și Bejan, vom avea ocaziunea să ne mai ocupăm, cel puțin ce privește atitudinea acestor domni față de »an«, care a apărut pînă acu cu atîta destoinicie interesele preoțimeii.

***

Aurel Onciul s'a purtat la ședința de Simbătă tot timpul foarte cumincior — ea și copilul, care se teme de o dojană. Purtarea aceasta atribuie toți prezenții d-lui Nikolai Wassilko, care sosind Vineri la Cernăuț, a participat așșderea la ședință.

***

Reforma electorală pentru dietă nu are de loc șanse de reușită.

***

Fața domnului Florea Lupu atît de posomorită în ultimele zile —

s'a inseninat eară-și nițel. E vorba, că cu concursul dlui Nikolai Wassilko îi va succede eventual stabilizarea sa la ședința de Luni.

Recompensa pentru acest serviciu putem presupune ciue-l va purta.

La 15 Septembrie apare „REFORMA”,

Revistă politică, economică, ilustrată. Apare în fiecare Duminică.

Prim-Redactor: George Vasiliu.
Editor-Proprietar: V. Constantinescu, Florini.

Redacția și administrația:
București, str. Primăverei 23.

ABONAMENTE:

În țară un an 20 lei, jumătate an 12 lei.
Pentru institutori, preoți, învățători 10 lei anual.
În străinătate un an 30 lei, jum. an 16 lei.
Abonații primesc gratuit în cursul anului suplimente ilustrate.

La cerere se trimite un număr de probă.

ANUNCIURI:

Linia 0-50 bani în orice parte a paginilor rezervate pentru reclamă. — Anunțuri dela case neserioase sau anunțuri cu conținut dobiros nu se primesc. — Agenții de publicitate nu angajează administrația revistei decît cu autorizațiune specială scrisă. — Pentru cele publicate în rubricile: »Cutia cu scrisori«, »Inserții și reclame« redacția nu ia nici o răspundere.

„REFORMA” nu acceptă sub nici un pretext, nici reclame nici articole plătite în textul revistei.

Exemplarul 20 bani.

Premiată în Viena cu medalie de angint.

Anunț de deschidere.

La 1 Octombrie se va deschide școala privată concesiionată de guvernul c. r. al țării pentru

știința de a ferbe și știința economiei casnice

în edificiul propriu, Cernăuți, strada Carolinei Nr. 7.

Instrucțiunea cuprinde știința de a fierbe și de a țineca economie casnică; ca obiecte libere, după dorință și instrucțiunea în arta de a croi și a coase haine și lîngerii. Se primesc în pensionare. Inscrerile încep cu 1 Septembrie a. c. dela oarele 3—5 p. m. Informațiuni se primesc în cancelaria direcțiunii, strada Carolinei Nr. 7.

Henriette de Hordinska

absolventă a școlii de fierț a asociațiunii birtășilor din Viena.

Numa Dupuy & Comp. Gorosiv (salamură) pentru sămînturi contra tăciunelui

Intrebuințat de mulți ani cu succes mare și netăgăduit.

De vînzare în Bucovina numai la:

Schmiedt și Fontin, Cernăuț.

Dr. Heinrich Marbach

și-a deschis în Gurahumorului

biroul său de advocatură

în casa doamnei Meisler.

Notariale.

Domnul notar

Stefan cav. de Miculi,

permutat cu oficiul

din Suceava la Cernăuț

începe activitatea sa de notar aice, strada comitetului țării Nr. 16 (înainte proprietatea decedatului notar Petru Ișecescu) la 25 August 1907. Susnumitul notar e autorizat din partea curții de apel din Liov a dresa acte notariale și în limba română.

==== Cumpărați numai dela ====

Prăvălia Rmînnească

CERNAUȚI

==== piața principală No. 3. ====

„La emblema englezască“ CURTEA SALTER

Binevoiti a lua la cunoștință că firma

„La emblema englezască“ CURTEA SALTER, strada principală Nr. 8

și-a deschis espositia sa de

🌸🌸 jucării pentru copii și de obiecte pentru Crăciun. 🌸🌸

Publicul este respectuos rugat a se infățișa spre a lua aceste obiecte în privire. Din cauza imbulzei mari din acest sezon e consult ca fiecare doritor să-și facă cumpărăturile necesare depe acum.

In ferestriele prăvăliei sunt espuse obiecte începînd de la prețul deja de 25 cr., cari sunt potrivite
 pentru cadouri de Crăciun.

👉 Cetiți și abonați „Apărarea Națională“. 👈

„Reuniunea meseriașilor romîni din Cernăuț și suburbii“

recomandă P. T. public următorii membri meseriași:

Cioplitori de peatră:

Bor Vasile, Clocucica, Nr. 356,
 Bor Nicolai, » » 308,
 Chițac Nicolai, Cernăuț, Piața princip. 3,
 Duningheveici Adolf, Clocucica, Nr. 865.
 Lenco Nicolai, » » 565,
 Șcurei Ilie, » » 569,
 Șcurei Mihai, » » 228.

Cismari:

Dîmbian Stefan, Cernăuț, str. Francisc 98
 Holinschi Ioan, » » Straja 4,
 Lazar Grigorie, » » Poștei,
 Palagiuc Alex., » » Strugur. 7,
 Porfirean Ioan, » » Cucuirmare

Comercianți:

Vistec George, Cernăuț, str. Cucuirmare 22,
 Oprea George, » » Stelelor 18.

Dulgheri:

Balanciuc Michail, Roșă-Stîncă, Nr. 700,
 Bolboacă Michalachi, » » 292,
 Cohut Vasile, Mănăsteriște, Nr. 371,
 Cosma Michalachi, Roșă, Nr. 328,
 Costasiuc Dumitru, Clocucica, Nr. 593,
 Fochi Nicolai, » » 620,
 Ilașciuc Nicolai, Roșă, Nr. 510,
 Lencu Michail, » » 1195,
 Lencu Petrea, Mănăsteriște, Nr. 259,
 Lencu Vasile, » » 421,
 Leșcinschi George, Cernăuț,
 Morariu Dumitru, Roșă,
 Morăraș Vasile, » Nr. 1309,
 Obertinschi Ioan, » » 310,
 Olar Vasile, » » 1302,
 Onusciuc Ioan, Roșă-Stîncă, Nr. 775,
 Onusciuc Teodor, » » 745,
 Ostafi Vasile, » » 800,

Prot Grigorie, Roșă Nr. 642,
 Scalat Constantin, Roșă-Stîncă, Nr. 778,
 Scripcar Michail, Roșă, Nr. 877,
 Ștefăniuc George, » » 1126,
 Ursuleac George, » » 594,
 Ursuleac Vasile, » » 1266,
 Vrăbiuță Michalachi, Clocucica, Nr. 94.

Frizeri:

Bințîțan George, Cernăuț, Piața princip. 3,
 Șandru George, Cernăuț, strada Primăriei,
 Ursu Alexandru, » Piața principală 3
 Ursu Ioan, » » » »

Petrari:

Chiselită Toader, Roșă, Nr. 948,
 Chiselită Michail, Roșă-Stîncă, Nr. 771,
 Hrenco Toader, Roșă, Nr. 895,
 Lehniuc George, Roșă-Stîncă, Nr. 726,
 Lomuș Vasile, Roșă, Nr. 1002,
 Ostafi Ioan alui Const., Clocucica, Nr. 500,
 Pșenițchi Toader, Roșă, Nr. 115,
 Sarafincean Vasile a Stefan, Roșă, Nr. 500,
 Ursachi Petru, Roșă, Nr. 635.

Tipografi:

Balțeș George, Cernăuț, Piața principală 3,
 Bucevschi Dimitrie » » » »
 Bezușcu Ieremie » » » »
 Drăgulean Vasile, Cernăuț, str. Principală
 Feldeorean Ioan, Cernăuț, Piața princip. 3,
 Ilcău Traian, » » » »
 Roznovan Teodor, » » » »

Zidari:

Abager George, Mănăsteriște Nr. 404,
 Bolboacă Dumitru, Roșă Nr. 351,
 Cerchez Nicolai, » » 131,
 Chiselitza Nicolai, » » 1181,

Cohut Petru, Roșă Nr. 949,
 Constantinovici Vasile, Roșă Nr. 525,
 Cozaczuk Leon, Clocucica Nr. 146,
 Dancilă Nicolai, Roșă Nr. 1161,
 Farmagiou Ioan, Roșă Nr. 1081,
 Hrinco Alexandru, Mănăsteriște Nr. 30,
 Hubca Vasile, Roșă Nr. 498,
 Isopenco Ioan, » » 592,
 Jitar Nicolai, Roșă Nr. 1223,
 Molociuc Gerge, Roșă Nr. 1344,
 Ostafi Michalachi, Roșă Nr. 324,
 Piteiu George, » » 7,
 Piteiu George alui Ilie, Roșă Nr. 479,
 Sarafincean Petrea, » » 1319,
 Sarafincean Iordache, » » 1247,
 Schiță Vasili alui Vasili, » » 1240,
 Scripcar George, » » 943,
 Scripcar George, » » 913,
 Suchetchi Vasile, » » 727.

Gospodari:

Axenti Nicolai a Vasili, Clocucica Nr. 601,
 Cucuirmare Michalachi, Roșă Nr. 167,
 Jemna Iftemie, Mănăsteriște Nr. 167.

Hlușcu Petrea alui Ioan, Cernăuț,
 Huțan Petru, Roșă;
 Penteleciuc Nicolai, Cernăuț,
 Sauciu Michail, Clocucica,
 Șcurei Michail, Mănăsteriște.

Palagiuc Constantin, olariu, Cernăuț str.
 Rusească Nr. 123;

Ungurean Constantin, cofetar, Cernăuț
 Piața principală Nr. 3;

Clain Dionisie, croitor, Mănăsteriște;

Gherman George alui Constantin, cără-
 midar, Clocucica Nr. 610.

👉 Informațiuni în privința meseriașilor a se adresa la „Reuniunea meseriașilor romîni“ sau la biroul tipografiei, Cernăuț, Palatul național.

PENTRU COMITET:

Traian Ilcău,
 secretar.

Dimitrie Bucevschi,
 președinte

Avis de deschidere.

Anunț P. T. publicului, că am deschis pe strada poștei, în localitățile „Bursei“ o

librărie cu antiquariat.

Se capătă tot felul de cărți de studiu și de lectură. Cărți se pot și imprumuta cu o taxă foarte minimală. În librăria mea va fi și un bogat depou de cărți romine de autorii cei mai noi și clasici și se pot căpăta cu prețurile cele mai moderate.

Se pot căpăta cu prețuri foarte eftine

fel de fel de requisite

pentru școală, birouri, parochiate, etc. etc.

Orice comande pentru provincă se vor efectui prompt și culant. Pentru antiquariate (cărți de școală, biblioteci), plătesc prețurile cele mai bune.

Deocamdată se află următoarele cărți:

	Cor.		Cor.
Poezii (Dimitrie Bolintineanu)	1:80	In urma plugului (Sandu Aldea)	1:80
Versuri și Proză (Alexandrescu)	1:50	Două neamuri	1:80
Opere complete, poezii (Alexandri)	1:80	Vatra părăsită (nuvelă din popor)	2:40
proza ( )	1:80	Din Bătrini (narațiune istorică)	3:—
teatru III ( )	1:80	Mihailu Vodă Viteazul (Bălcescu)	1:80
ediție populară	1:80	La noi în viișoară	2:40
Opere complete teatru II (Alexandri)	1:80	Ciocoi vechi și noi	1:80
IV ( )	1:80	Biblioteca Nicoleanu, Carlova, Stamati	1:80
Cum iubeste o fată (Nuvele) Pop	1:80	Opere complete (Odobescu)	1:80
Floare-Oflită (Roman) Sadoveanu	2:40	Literatura populară (Eminescu)	1:80
Povestiri din războiu	1:80	Rutenisarea Bucovinei	4:20
Șimii (Sadoveanu)	1:80	Chinuții (Dunăreanu)	1:80
Povestiri	2:40	Opere complete (Ioan Creangă)	18:0

F. Gribovici, (F. Schächter).

Anunț de deschidere.

Prăvălia de haine

Strada primăriei Nr. 6 (Hotel Central)
s'a deschis la 11 August a. c.

Mare asortiment de

haine pentru bărbați, băieți și copii

precum și toalete pentru dame, fasonul cel mai nou.

Serviciu acurat!

Prețuri moderate!

Onoratul P. T. public este rugat de a lua marfa în privire fără să fie silit a cumpăra.

Cu deosebită stimă:

Isak Rosenblatt și Marcus Furrer.

Tipărituri pentru parochiate

se găsec de vânzare la

Societatea tipografică bucovineană în Cernăuț, Piața principală 3.

Prăvălia B. Baltinester iun., Cernăuț

Fondată la 1873

Strada Enzenberg Nr. 3.

Telefon Nr. 301

Unicul depou de păpucării F. L. Popper, Chrudim; Anton Capek, Viena; de pălării I. Heinric Ita, Viena; Iosif Pichler și fii, Graz. oferează respectuos articolii nou sosiți pentru sezonul de toamnă și anume:

Pălării pentru domni, băieți și copii de pislă, loden și peluche.

Legători de gît englezești din țară, cele mai fine de fasonul și cu desemnurile cele mai nouă.

Lingerie garantată pentru domni și copii, gulere, mangette, batiste, ciorapi și călțuni.

Cașchete pentru dame, domni, fetițe și băiați, nontăfite ultime.

Marfă de confecțiune pentru copii și fetițe, haine, jachete, pardisii și bonete potrivite.

Marfă de confecțiune pentru domni. Gulere de ploaie tiroleze, raganuri englezești, gileto, jachete de piele pentru vinătoare și automobil etc.

Păpucării, botine pentru dame, domni, băieți, fetițe și copii din cea mai fină piele de Chevreau, Boxcalf; cele mai potrivite forme americane ortopedice, pantofi, botine pentru turiști, silvici și alpiniști, toate cu garanță.

Corturi pentru dame, domni, și copii, de ploaie și soare. Corturi de mătasă cu garanță de un an.

Articoli pentru voiaj fabricate din țară și străinătate, dela calitatea cea mai estină pînă la cea mai fină. Cea mai maro alegere de cergi pentru călătorii englezești și pleduri.

Bețe și bețișoare cu și fără cap de argint, ultimele noutăți.

Mănuși glace, piele de cerb, chair, cele mai fine feluri de Fonvs, Dents etc.

Depozit de albituri Dr. Lahmanu și albituri veritabile Jäger.

Parfumuri, săpunuri, perii de strae și cap, piepteni, găтели pentru cap, toți articolii de sport.

Arme. Revolvere, puști de vinat, articoli pentru vinat, munițiuni.

SCHMIEDT & FONTIN

◆ magazin cu drogue, chimalii, văpseli și parfumerii. ◆

Strada principală Nr. 12. CERNĂUȚ, Strada principală Nr. 12.

Centrala: str. principală Nr. 12. — Filiale: str. principală Nr. 2 și str. primăriei Nr. 10. — Sucursală la Cimpulung.

Toate feliurile de mărfuri de farmacie concese droguistilor.

Preparate nutritoare pentru copii și bolnavi.

Contra tusei și răgușelei:

Bomboane de Aibisch, de salmiac și de malț și din extract de ceapă, pastile de Ems.

Specialități neîntrecute pentru stărpirea insectelor, guzanilor și a șoarecilor, soluții de aur și argint în calitate superioară.

Toate feliurile de articoli de fotografie. Săpunuri de toaletă din țară și străinătate.

Cernele, ceară roșie, culori și văpseli, utensilii pentru desemn și pictură

Pentru pictură în email: Obiecte de ton, palete, văpseli pentru email și toate celelalte utensilii.

Pansamente medicale. ☺ Saltele pentru paturi.

Pentru băi: pucioasă, bile feruginoase, sodă, coajă de stejar, sare de mare, extract de conifere, sare de Franzenthal și de nămol feruginos etc.

Requisite de feliurite ferestele mici.

Săpunuri renumite, scrobeală, sineală, sferi pentru uscatul rufelor și cerneală pentru a semna rufele.

Comandele din provincie se efectueșc repede.

Catalogul prăvăliei și cartoane cu mostre de văpseli la dispoziția interesenților.